

Aleg. 73.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o preliminarzu krajowego funduszu szkolnego na r. 1877 (Aleg. do preliminarza funduszu krajowego Rubr. VII. poz. 80).

Wysoki Sejmie!

C. k. Rada szkolna krajowa uwzględniła uprzejmie życzenie wypowiedziane w przeszłorocznym sprawozdaniu komisji budżetowej i dołączyła do preliminarza krajowego funduszu szkolnego dokładny wykaz dochodów i wydatków funduszy szkolnych miejscowych i okręgowych, a to w takich cyfrach, w jakich prelininowane były na rok 1877.

Wykaz ten nie obejmuje szkół w mieście Lwowie i należących do tych szkół funduszy. Z tego wykazu dowiadujemy się, że jest obecnie w kraju:

Szkół wydziałowych	20
„ pospolitych etatowych	1563
„ filialnych	821
razem	<u>2354</u>

Własne tych szkół dochody wynoszą:

1. z kapitałów i nieruchomości majątku	21.281 złr. 75 ct.
2. z prestacyi uiszczanych przez gminy tak w gotówce jako też w naturze	564.807 „ 17 ¹ / ₂ „
3. z prestacyi uiszczanych przez obszary dworskie	38.251 „ 21 ¹ / ₂ „
4. z innych prestacyi	3.780 „ 49 ¹ / ₂ „
5. dochody przygodne	9.573 „ 12 „
6. z dodatków powiatowych	222.269 „ 57 „
razem	<u>869.963 złr. 32¹/₂ ct.</u>

Wydatki wynoszą:

1. na potrzeby miejscowe:	
a) płaca nauczycieli i remuneracja katechetów	954.270 złr. 97 ¹ / ₂ ct.
b) potrzeby szkolne i przybory naukowe	48.913 „ 50 „
	<u>1,003.184 złr. 47¹/₂ ct.</u>
2. na biblioteki i konferencye okręgowe	17.837 „ 96 „
3. na rozmaite potrzeby	4.902 „ — „
razem	<u>1,025.924 złr. 43¹/₂ ct.</u>

Z porównania tych wydatków z dochodami w ilości 869.963 „ 32¹/₂ „

Wynika niedobór 155.961 złr. 11 ct.

Z porównania dochodów poszczególnych szkół i okręgów z ich wydatkami okazuje się, że niektóre z nich mają większe dochody niż wydatki. Ich nadwyżki nie mogą być na potrzeby innych szkół użyte. Należy więc te nadwyżki w łącznej sumie 23.265 złr. 27 1/2 ct. odciągnąć od sumy dochodów albo co na jedno wychodzi dodać do wykazanej cyfry niedoboru 155.961 „ 11 „

a okazuje się niedobór rzeczywisty funduszków miejscowych i okręgowych 179.226 złr. 38 1/2 ct.

Ten niedobór obliczonym jest na podstawie obecnej ilości szkół zorganizowanych. Ale reorganizacja szkół jeszcze ciągle jest w toku. Układając preliminarz Rada szkolna miała nadzieję w latach 1877 i 1878 podnieść 200 szkół filialnych do rzędu szkół etatowych, i żąda na ten cel 10.000 złr. Oprócz tego zamierzała Rada w tymże czasie zorganizować 200 szkół, która dotąd bez przepisanej ustawy organizacji istnieją. Koszta utrzymania tych szkół preliminarz Rada na 60.000 złr., a w przypuszczeniu na dotychczasowych doświadczeniach opartem, że połowę tych kosztów opędzą dochody miejscowe. Rada szkolna domaga się dla nich zasiłku w ilości 30.000 złr.

Co do pierwszej kategorii, to jest co do szkół filialnych, jest wszelkie prawdopodobieństwo, że uda się Radzie szkolnej zamiar swój przeprowadzić do skutku. Co do drugiej kategorii, t. j. co do szkół, które organizacji nie mają, których w roku bieżącym po koniec lipca dopiero 30 zorganizowano, nie ma nato widoku, żeby nadzieje Rady szkolnej mogły się ziścić.

Proceder urzędowy według teraźniejszej organizacji władz i przepisów prawnych już niezmiernie rozwlekły i pomimo gorliwości Rady szkolnej przedwstępne do organizacji czynności zabierają bardzo wiele czasu. Brak sił nauczycielskich i budynków odpowiednich potrzebie, wstrzymuje także postęp organizacji. Przystępując więc do mniemania Rady szkolnej, iż dla szkół filialnych może być zasiłek w kwocie 10.000 złr. potrzebny komisya sądzi, iż kredyt dla szkół organizować się mających w ilości 30.000 złr. żądany, nie będzie w całości potrzebnym, i że do 20.000 złr. ograniczonym być może.

Tym sposobem niedobór powyżej wykazany w kwocie okrągłej	179.000 złr.
przez dodanie kwoty	30.000 „
urośliły do wysokości	<u>209.000 złr.</u>

i komisya budżetowa wnosi: wys. Sejm raczy uchwalić na zasiłki dla funduszków szkolnych okręgowych 209.000 złr.

Wydatki na substytucye wzrastają z każdym rokiem. Dwa lata temu prelinowano złr. 8.000. W roku zeszłym zezwolono na 15.000 złr. Teraz żąda Rada szkolna 20.000 złr. W miarę wzrastania frekwencji uczniów, ta pozycja wzrastać musi, i komisya zaleca do uchwały kwotę przez Radę szkolną prelinowaną; t. j. na substytucye 20.000 złr.

W rubrykach III. i IV. Rada szkolna wstawiła takie same kwoty, na jakie wys. Sejm w roku zeszłym zezwolił. Komisya nie ma powodu znizania tych pozycji, i wnosi: na zasiłki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacje 2.500 złr. na Adjuta 5.000 „

W rubryce V. umieściła Rada szkolna kwotę o 106 zł. mniejszą z powodu, że 4 remuneracye zostały zamknięte.

Wysoki Sejm raczy uchwalić: na remuneracye i zapomogi 10.000 złr.

Rubryki VI. aż do XI. nieuległy zmianie, i komisya zgodnie z Radą szkolną wnosi na zezwolenie kwot następujących:

na podatki i daniny	161 złr.
na koszta podróży i diet nauczycieli	2.000 „
na dodatki pięcioletnie dla nauczycieli	10.000 „
na dodatki do funduszu emerytalnego	12.800 „
na emerytury dla nauczycieli, którzy stracą posady w skutek organizacji	5.000 „
na dary z łaski	3.775 „

W rubryce XII. Rada szkolna wnosi mniej niż przyzwolono na rok 1877 o 5.000 złr. z powodu że w roku 1878. niebędzie konferencji nauczycielskiej.

Wysoki Sejm raczy uchwalić na potrzeby szkolne ogólnej natury . . . 5.000 złr.

Na rozmaite wydatki w rubryce XIII. domaga się Rada szkolna o 500 złr. więcej niż preliminowano na rok 1877. szkół etatowych przybywa, niedziw, że się te wydatki także zwiększają. komisya więc przedstawia do uchwalenia żądanie Rady szkolnej, na rozmaite wydatki. . . 3.000 złr.

W rubryce XIV. pomieszczone są zaliczki zwrotne i zasiłki bez zwrotne gminom na budynki szkolne.

Komisya osobnym sprawozdaniem przedstawia W. Sejmowi wniosek względem kredytu na ten cel otworzyć, a raczej przedłużyć się mającego. W nadziei, że Sejm raczy ów wniosek uchwałą swoją zatwierdzić, niepreliminuje się nic w budżecie na zaliczki zwrotne, a na zasiłki bezzwrotne raczy W. Sejm. uchwalić tak jak w latach poprzednich 30.000 złr.

Komisya z powodów w zeszłym roku przez Sejm uznanych, wnosi na zezwolenie wzajemnego przenoszenia kredytów dozwolonych na wydatki zwyczajne w rubrykach II., IV., V. i VII., oraz wzajemnego przenoszenia takichże kredytów dozwolonych w rubrykach XI. i XII.

W dziale dochodów nieproponuje komisya zmian żadnych. Wydział krajowy preliminuje większy dochód z od setków od kapitałów o 271 złr. wskutek zyskowniejszej fruktyfikacji, większy dochód ze sprzedaży książek szkolnych o 800 złr. w skutek większej frekwencji uczniów, większy dochód z taks od spadków o 810 złr. na podstawie wynikłości z roku 1875., na koniec większy dochód ze zwrotu zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne o 5.000 złr.

Na podstawie wynikłości z roku 1875. Wydział kr. spodziewa się mniejszej kwoty o 196 złr. w rubryce: Rozmaite dochody.

Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić w rubrykach dochodów następujące kwoty:

Rubryka I. Odsetki od kapitałów	15.757 złr.
„ II. Dochody z dóbr, realności i innych praw	68 „
„ III. Dodatki	3.218 „
„ IV. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	3.800 „
„ V. Zapisy i darowizny	„
„ VI. Taksy od spadków	7.500 „
„ VII. Rozmaite dochody	500 „
„ VIII. Dodatek ze skarbu Państwa	54.943 „
„ IX. Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne	8.000 „

Według powyższych wniosków preliminarz krajowego funduszu szkolnego obejmowałby następujące rubryki pozycje i kwoty.)

Rubryka	W y d a t k i	Zwy- czajne	Nad- zwy- czajne	Razem
		Złr.	Złr.	Złr.
I.	Zasiłki dla funduszków szkolnych okręgowych	209.000	—	209.000
II.	Substytucye	20.000	—	20.000
III.	Zasiłki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacye	—	2.500	2.500
IV.	Adjuta	5.000	—	5.000
V.	Remuneracye i zapomogi	10.000	—	10.000
VI.	Podatki i daniny	161	—	161
VII.	Koszta podróży i diety nauczycieli	2.000	—	2.000
VIII.	Dodatki pięcioletnie dla nauczycieli	10.000	—	10.000
IX.	Dodatek do funduszu emerytalnego	12.800	—	12.800
X.	Emerytury dla nauczycieli, którzy stracą posadę w skutek organizacyi	—	5.000	5.000
XI.	Dary z łaski	3.775	—	3.775
XII.	a) Potrzeby szkolne ogólnej natury	5.000	—	5.000
	b) na konferencyę nauczycielską	—	—	—
XIII.	Rozmaite wydatki	3.000	—	3.000
XIV.	Na budynki szkolne gminom	—	—	—
	a) zaliczki zwrotne	—	—	—
	b) zasiłki bezzwrotne	—	30.000	30.000
Suma wydatków		280 736	37.500	318 236

Rubryka	D o c h o d y	Zwy- czajne	Nad- zwy- czajne	Razem
		Złr.	Złr.	Złr.
I.	Odsetki od kapitałów	15.757	—	15.757
II.	Dochody z dóbr, realności i innych praw	68	—	68
III.	Dodatki	3.218	—	3.218
IV.	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	3.800	—	3.800
V.	Zapisy i darowizny	—	—	—
VI.	Taksy od spadków	7.500	—	7.500
VII.	Różne dochody	500	—	500
VIII.	Dodatek ze skarbu Państwa	54.943	—	54.943
IX.	Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne	—	8.000	8 000
	Suma dochodów	85.786	8.000	93.786
	Z porównania sumy dochodów ze sumą wydatków	—	—	318.236
	Okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego w kwocie	—	—	224.450

We Lwowie 22. sierpnia 1877.

Sprawozdawca
Henryk Wodzicki.

Przewodniczący
Smarzewski.

